

4 ВАРІАНТ

29. Схарактеризуйте шлях крові по великому колу кровообігу та розкрийте його значення.

Шлях крові від лівого шлуночка до правого передсердя називають **великим колом кровообігу**. Під час скорочення лівого шлуночка насичена киснем кров (*артеріальна, яскраво-червона*) виштовхується в *аорту*. З аорти кров рухається по *артеріях*, які, віддаляючись від серця, галузяться і переходять у *капіляри*. Капіляри густою сіткою пронизують органи й тканини. Через тонкі стінки капілярів кров віддає поживні речовини та кисень у міжклітинну рідину. При цьому продукти життєдіяльності клітин та CO_2 з міжклітинної рідини потрапляють у кров. З капілярів бідна на кисень *венозна* кров рухається по дрібних *венах*, що зливаються у вени, більші за розміром, і впадають у *нижню та верхню порожнисті вени*. Порожністі вени приносять кров від тулуба, нижніх кінцівок, органів черевної порожнини (нижня порожниста вена) та від голови, шиї, рук (верхня порожниста вена) у праве передсердя, де закінчується велике коло кровообігу. У великому колі кровообігу міститься близько 80-85 % загального об'єму циркулюючої крові. По всіх артеріях великого кола кровообігу тече артеріальна кров, а по венах — венозна.

Отже, завдяки проходженню по великому колу кровообігу артеріальна кров постачає всі клітини організму поживними речовинами і O_2 й забирає продукти життєдіяльності клітин і CO_2 , перетворюючись на венозну кров.

30. Поясніть заходи запобігання інфекціям, що передаються статевим шляхом.

Інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), — це інфекції (бактеріальні, вірусні, паразитичні), які поширюються, головним чином, у результаті сексуальних контактів від людини до людини. Існує понад 30 різних бактерій, вірусів і паразитів, які передаються статевим шляхом. Поширеними *бактеріальними інфекціями* є сифіліс, гонорея, хламідіоз; *вірусними інфекціями* — СНІД, генітальний герпес; *інфекціями, спричиненими одноклітинними тваринами*, — трихомоноз тощо. Деякі інфекції, зокрема ВІЛ і сифіліс, можуть передаватися від матері дитині під час вагітності й пологів, а також через кров й пересаджені тканини.

Профілактика ІПСШ. Найефективнішим засобом профілактики інфікування або передачі інфекцій статевим шляхом є утримання від випадкових статевих стосунків або ведення статевого життя лише з неінфікованим партнером у рамках тривалих взаємно моногамних відносин. Презервативи, за їх постійного й правильного використання високоєфективні щодо зниження передачі ВІЛ та інших ІПСШ, включаючи гонорею, хламідіоз і трихомоноз. Деякі інфекції, передані статевим шляхом, часто перебігають без симптомів. Так, наприклад, до 70% жінок і значна частина чоловіків з гонококовою і/або хламідійною інфекцією можуть взагалі не відчувати жодних симптомів. Як симптоматичні, так і безсимптомні інфекції можуть призводити до розвитку серйозних ускладнень. Тому важливим засобом профілактики ІПСШ є рання діагностика та своєчасне лікування захворювання.

Боротьба з ІПСШ залишається пріоритетом ВООЗ. У травні 2006 р. Всесвітня асамблея охорони здоров'я схвалила глобальну стратегію профілактики ІПСШ і боротьби з ними, яка передбачає здійснення усіма країнами світу наступних заходів:

- а) пропаганда безпечної сексуальної поведінки;
- б) забезпечення загального доступу до якісних презервативів за доступними цінами;

- в) сприяння зверненню людей, які страждають на ПСШ, на ранніх стадіях захворювання та їхніх партнерів до служб охорони здоров'я;
- г) включення лікування ПСШ до числа основних медико-санітарних послуг;
- д) використання правильно обраних і ефективних лікарських засобів;
- е) профілактика і лікування вроджених ПСШ (сифіліс, СНІД);
- є) забезпечення консультування і добровільного тестування на ВІЛ-інфекцію;
- ж) залучення всіх відповідних сторін, включаючи окремих фізичних осіб і громади, до профілактики й лікування ПСШ.